

BESZÁMOLÓ

A KÜLÜGYMINISZTERIUM ÁGAZATI CIVIL CSELEKVÉSI TERVÉNEK MEGVALÓSULÁSÁRÓL (2008. ÁPRILIS-2009 ÁPRILIS)

BEVEZETÉS

A Külügyminisztérium civil- és közkapcsolatai fejlődésének jelentős szakasza volt a 2008. év, mert ebben az évben létrejöttek a KüM civil- és közkapcsolati tevékenységének azok a mérföldkönek tekinthető keretei, amelyek biztosítják a tevékenység továbbfejlesztését:

- *A Külügyminisztérium civil- és közkapcsolatainak fejlesztését szolgáló koncepció*
- *A Külügyminisztérium ágazati civil cselekvési terve (2008-2009)*
- *A Külügyminisztérium Civil Koordinációs Bizottsága (11/2008. (HÉ 53.) KüM utasítás)*

A társadalmi egyeztetés lefolytatásával létrehozott civil koncepció tükrözi mind a minisztérium tevékenységéhez kapcsolódó társadalmi szervezetek, mind a minisztérium szervezeti egységeinek a minisztérium köz- és civil kapcsolati munkájára, kihívásaira, céljaira vonatkozó javaslatait. A kormányhatározat végrehajtásaként, a köz- és civilkapcsolati koncepcióra alapozva, 2008 májusában létrejött ágazati civil cselekvési tervben meghatározott prioritások az alábbi irányokat jelölték ki:

- 1) *Aktív civil részvétel biztosítása a Külügyminisztérium tevékenységében kiemelkedő jelentőségű külpolitikai folyamatokban;*
- 2) *A civil párbeszéd megvalósítása a véleményezési, döntés-előkészítési folyamatokban, valamint az ehhez szükséges eszközrendszer fejlesztése;*
- 3) *A társadalmi szervezetek nemzetközi szerepvállalásának segítése.*

A Külügyminisztérium civil kapcsolati munkájának kiemelt célja a civil diplomácia kiépítése, amelynek alapfeltétele a külpolitika területén az állami és a civil szereplők közös céljainak megtalálása és annak az eszközrendszernek a kiépítése és működtetése, ami lehetővé teszi a magyar érdekek közös hatékony képviseletét a nemzetközi szinten. A beszámolási időszakban a Külügyminisztérium civil kapcsolati munkájának legfontosabb eredménye, hogy megteremtette a külpolitika szakágazatai szerinti strukturált ágazati párbeszéd folytatásához szükséges kereteket. Egyrészt miniszteri utasítással létrehozta a Külügyminisztérium Civil Koordinációs Bizottságát, másrészt eredményes lépéseket tett a társadalmi (strukturált) párbeszéd szabályainak megalkotása érdekében.

Az alábbiakban vállalásonként, pontról pontra haladva ismertetjük a beszámolási időszak eredményeit. A prioritások mentén kialakított három fejezet mindegyikét a megvalósult jelentősebb eredmények felsorolása zárja le.

I. FEJEZET

AKTÍV CIVIL RÉSZVÉTEL BIZTOSÍTÁSA A KÜLÜGYMINISZTERIUM TEVÉKENYSÉGÉBEN KIEMELKEDŐ JELENTŐSÉGŰ KÜLPOLITIKAI FOLYAMATOKBAN – ÁLTALÁNOS ÉS SZAKMAPOLITIKAI MEGFONTOLÁSOK FIGYELEMBE VÉTELÉVEL

A civil cselekvési terv I./a. pontja:

„Tematikus, széleskörű tájékoztatást biztosít tartalomszolgáltatóként stratégiai és szakmapolitikai kérdésekben a szakmai főosztályok javaslatai alapján.

Határidő: folyamatos”

A Külügyminisztérium civil kommunikációjának fő célkitűzései a külpolitika társadalmi elfogadottságának növelése, a társadalom külpolitikai közgondolkodásának fejlesztése, uniós ismereteinek növelése. Az általános lakossági tájékoztatási munka mellett, a civil szervezetek tájékoztatása érdekében rendszeresen kibocsátásra kerül a KüM civil on-line hírlevele. Ugyanígy a civil tájékoztatást szolgálják az egyes fejezeti kezelésű támogatási keretek terhére évente kiírásra kerülő civil kommunikációs pályázatok, illetve mindazok a rendezvények, kommunikációs eszközök, amelyek pályázati programok révén létrejönnek, civil kivitelezésben, de az esetek nagy részében a minisztérium közvetlen közreműködésével. A minisztérium 2008-ban 65 millió Ft értékben nyújtott támogatást kommunikációs pályázatok útján civil szervezeteknek (Külpolitikai közgondolkodás fejlesztése, EU lakossági tájékoztatás civil pályázatai, NATO- biztonságpolitikai kommunikációs pályázatok, stb.). A minisztérium a honlapján is rendszeres tájékoztatást ad több, külön a civil informálás céljából működtetett menüpont alatt (Közkapcsolatok, EU Tájékoztató Szolgálat, Konzuli tájékoztatás).

A civil kommunikációt kétirányú folyamatnak tekintjük. A kommunikáció nem csupán a tájékoztatásból áll, hanem a civil vélemények befogadásából is. A civilekkel való kapcsolattartás segít abban is, hogy a társadalomból érkező szakmai véleményeket becsatornázzuk a minisztérium tevékenységébe, a civil szervezeteket bevonjuk a döntés-előkészítő munkába. A civil vélemények fogadására a személyes kapcsolattartás, a rendezvények, valamint a civil kapcsolattartás érdekében működtetett Közkapcsolati Iroda kezelésében lévő közkapcsolati levelezőrendszer, a Külügyminisztérium honlapján közzétett ügyfélszolgálati elérhetőségek, továbbá a hagyományos levelezés szolgál. A minisztérium tájékoztatási tevékenységének további formáit az I/b., c., d. és f. pontokban ismertetjük.

A civil cselekvési terv I./b. pontja:

„Bevonja a civil szervezeteket az új külkapcsolati stratégia végrehajtásába, konzultál velük a stratégia időszakos felülvizsgálata kapcsán felmerülő kérdésekben

Határidő: folyamatos”

A külkapcsolati stratégia megalkotásának folyamatába beépültek a kutatók és a gyakorló szakemberek ismeretei, meglátásai. Először 45 részanyag született, majd elismert szaktekintélyek, munkacsoportok készítettek nyolc, egy-egy nagyobb területet lefedő összefoglalót és fogalmaztak meg ajánlásokat. Végezetül kutatói összegzés készült, amelyre a Külügyminisztérium szakemberei támaszkodhattak a stratégia első tervezetének megalkotásakor.

A Kormány 2007. október 31-i ülésén első olvasatban megtárgyalta és tudomásul vette Magyarország külkapcsolati stratégiájának tervezetét, és elrendelte társadalmi egyeztetésre bocsátását.

A külügyminiszter novemberben és decemberben konzultációkat folytatott az Országos Érdekegyeztető Tanács tagjaival, a tudományos élet jeles személyiségeivel, a határon túli magyarok pártjainak és szervezeteinek képviselőivel, a magyar gazdasági élet meghatározó vállalatainak és képviselői szervezeteinek vezetőivel, az önkormányzati szövetségek képviselőivel, a külkapcsolatokban érintett civil szervezetekkel. 2007. november 30-án a tervezetről a Külügyminisztériumban közel 70 – a Külügyminisztérium civil adatbázisában szereplő - civil szervezet képviselői kaphattak első kézből származó információkat dr. Göncz Kingától a Civilek és Diplomata Kávézója (CD Kávézó) rendezvénysorozat keretében. A Külügyminisztérium vitát kezdeményezett a Figyelő és a Heti Válasz című hetilapokban az internetes honlapján is közzétett tervezetről. A minisztérium szakértői regionális gazdasági, tudományos, egyetemi és civil programok keretében ismertették azt és vettek részt annak vitájában.

Az egyeztetés eredményeként – a civil vélemények befogadásával - került 2008. február 27-én a kormány által elfogadásra a végleges dokumentum.

A későbbiekben, amennyiben sor kerül a stratégia felülvizsgálatára, folytatjuk a társadalmi egyeztetés gyakorlatát, és együttműködünk a civil szervezetekkel, valamint a szakmai műhelyekkel a konzultációs folyamatban.

A civil cselekvési terv I./c. pontja:

„Bekapcsolja a civil szervezeteket a lakosságnak szóló uniós információk eljuttatásába, az információk terítésébe és a „Beszélgessünk Európáról” program megvalósításába, különös tekintettel a 2011-es első félévi magyar EU-elnökségre.

Határidő: folyamatos”

2008 júliusában számos civil szervezet kezdeményezte a civil szervezetek bevonását a 2011-es magyar EU-elnökséggel összefüggő felkészülési folyamatba. Ennek eredményeként országos és helyi civil szervezetek bevonásával a Külügyminisztérium 2008 decemberében megrendezte a „Partnerségben a civilekkel – Készülünk együtt a 2011-es magyar EU-elnökségre” nyitó konferenciát, ahol a résztvevők tematikus munkacsoportokban tekintették át a civil szervezetek által felvetni javasolt egyes kérdéseket. Mind a civil szervezetek, mind a minisztérium kedvezően ítélték meg a konferencia eredményeit. A konzultáció tematikus munkacsoportokban folyik tovább, amelyekhez a Külügyminisztérium és a szaktárcák szakértői segítséget, részvételt biztosítanak. A folyamat ugyanakkor nyitott további civil szervezetek, vagy civil munkacsoportok, illetve bármilyen civil kezdeményezés előtt. A Külügyminisztérium az elnökség végéig terjedő időszakban évente minimum két alkalommal ad tájékoztatást a civil szervezetek képviselőinek az elnökségi felkészülés állásáról, valamint a civil szervezetek által közösen meghatározott tematikus munkacsoportokban kész áttekinteni az adott munkacsoport tematikájához kapcsolódó civil javaslatokat és kezdeményezéseket. A minisztérium 2009. évi költségvetése lehetőséget ad a magyar EU Elnökség civil kommunikációjának, illetve felkészülésének támogatására.

A magyar elnökségi félév fontos szempontja, hogy javítsuk az Európai Unió hazai megítélését, bővüljenek a közvélemény unióval, tagsággal kapcsolatos ismeretei. A civil szféra fontos szerepet játszhat az európai értékek közvetítésében a lakosság felé.

A civil szervezeteknek ma is lehetőségük van arra, hogy az egyes uniós tervezetekkel kapcsolatos szempontjaikat becsatornázzák a témafelelős tárcához. A civil szempontok mérlegelése, adott esetben tükröztetésük a magyar álláspontban továbbra is a témafelelős minisztériumok feladata. A szerteágazó témák okán és abból a koordinációs elvből kiindulva, hogy minden tárca a saját feladat- és hatáskörébe tartozó uniós politika alakításáért, a magyar álláspont kidolgozásáért a civilek és a tárcák közötti koordinációban nem tartjuk szükségesnek a KÜM közvetítő szerepét, mindazonáltal jelezzük a tárcáknak, hogy a civilek bevonásáról szükség szerint gondoskodjanak.

A 2011 első félévi magyar EU elnökség a civil társadalommal való együttműködés szempontjából is különleges kihívás és lehetőség az ország számára. Az EU-elnökség alkalmat nyújt arra, hogy az Európai Unió a magyar polgárok érdeklődésének középpontjába kerüljön, és arra is, hogy közelebb kerüljenek a hétköznapi életüktől gyakran távolinak tűnő intézményhez. Az EU elnökséghez kapcsolódó civil folyamatra és a civil társadalom bevonásának kérdéskörére a MeH Kommunikációs Igazgatósága által kidolgozandó elnökségi kommunikációs stratégia ad útmutatást. Ennek előkészítéseként a KÜM megkezdte a munkát a civil szervezetekkel: koncepciót dolgozott ki az SzMM-mel együttműködésben a civil tájékoztatásról és részvételről az elnökség társadalmasítása érdekében.

A civil cselekvési terv I./d. pontja:

**„Útjára indítja a „Budapest Human Rights Forum” elnevezésű emberi jogi nemzetközi konferenciasorozatot magyar és nemzetközi társadalmi szervezetek részvételével
Határidő: 2008. augusztus”**

A Külügyminisztérium egy évente megrendezésre kerülő konferencia-sorozat első állomásaként, 2008. augusztus 28-29-én I. Budapesti Emberi Jogi Fórum elnevezéssel nemzetközi konferenciát szervezett az emberi jogvédők helyzetével kapcsolatban. A kétnapos rendezvény során 4 panelvitára került sor, amelyekre nemzetközi szervezetek képviselői (ENSZ, ET, EU, EBESZ), helyi és nemzetközi NGO-k (a Balkánról és Közép-Ázsiából, illetve Amnesty International, Freedom House, Front Line, Minority Rights Group) és kormányzati képviselők kaptak meghívást. A Külügyminisztériumban 2008 januárjában elfogadott új emberi jogi koncepció megvalósításának egyik elemeként került megrendezésre a Fórum. Göncz Kinga külügyminiszter bejelentette, hogy Magyarország megvalósíthatósági tanulmányt készít egy budapesti székhelyű, Nemzetközi Népi Párt Elleni Központ felállításáról, amiben megvizsgálják, hogy egy új, független intézmény létrehozása mennyiben lenne alkalmas a nemzetközi erőfeszítések összehangolásához ezen a téren, továbbá a központ felállítása mennyiben lenne nemzetközileg elfogadott, illetve támogatott.

Az első Budapesti Emberi Jogi Fórum nagy sikere arra ösztönözte a Külügyminisztériumot, hogy folytassa a konferencia-sorozatot. Ezért ebben az évben 2009. június 25. és 26. között kerül megrendezésre a második Budapesti Emberi Jogi Fórum, amely négy különböző témában – népi párt kérdésköre különös tekintettel a megvalósíthatósági tanulmány eredményére; EU szomszédságpolitikája; szabad mozgás és migráció; valamint a választási megfigyelés – tart panelbeszélgetést.

A civil cselekvési terv I./f. pontja:

„Konzultációkat, CD Café és egyéb rendezvényeket szervez, működteti a tájékoztatás fórumait, és részt vesz fesztiválokon, és egyéb rendezvényeken.

Határidő: folyamatos”

A Külügyminisztérium - szakfőosztályai és külképviseleti hálózata által - az elmúlt évben számos tájékoztató rendezvényt szervezett. Szakmai főosztályaink és diplomataink konferenciákon, rendezvényeken vettek részt előadóként, adtak tájékoztatást vagy biztosítottak konzultációt. A civil kommunikáció egyik fontos eszköze a szakmai konferenciák, tanácskozások rendezése, illetve szintén a kommunikációt szolgálják azok a nagyszabású rendezvények, amelyek közvetlen kapcsolatokra, játéokra, a fiatalokkal való kapcsolatépítésre adnak lehetőséget, így pl. a Sziget fesztiválon önálló sátorral, gazdag játékkal történő rendszeres részvétel, vagy a külügyminisztériumi Nyílt Nap, stb.

A külképviseletek az adott ország civil szervezeteivel – beleértve a helyi magyar szervezeteket, humanitárius, kulturális, oktatási és egyéb tevékenységet végző szervezeteket – rendszeres kapcsolatot tartanak fent, közös rendezvények, találkozók szervezése, valamint tájékoztatók, előadások megtartása révén.

Részben szintén a civil kommunikáció céljait szolgálja a Külügyminisztérium és a Magyar Külügyi Intézet között létrejött együttműködési megállapodás is, amelynek értelmében általában a KüM közkapcsolati munkájában, ezen belül a civil kommunikációban megkezdődött az aktív közös munka, közös tájékoztató rendezvények szervezésével, illetve egymás rendezvényeiben történő aktív részvétellel.

Jó példák az I. fejezetben (Civil részvétel biztosítása) vállaltak végrehajtására:

- Tiszteletbeli konzuli konferencia megrendezése (2008. május, Budapest);
- X.Ibero-Amerikai Hét megrendezése Pécsen a külügyminiszter fővédnöksége mellett (2009 május);
- Közép- és felsőfokú oktatási intézmények és más szellemi műhelyek szervezésében tartott előadások;
- Részvétel a Sziget fesztiválon a nagy sikerű Világsátorban (2008. augusztus);
- A határnyitás 20. évfordulójának megünneplése civil szervezetekkel közösen (2009);
- A külügyminiszter éves találkozója a gazdasági élet vezetőivel gazdaságdiplomácia fejlesztése érdekében (2009. február);
- Az Euro-Mediterrán Egyetem valamint az ELTE, a BCE, és a Pécsi és Szegedi Tudományegyetem együttműködési szándéknyilatkozata létrejöttének elősegítése (Ljubljana, 2008. június 9.);
- A hazánkban élő különféle származású külföldiek egyesületeinek, baráti társaságainak rendezvényein való aktív részvétel (pl. Magyarországon élő Libanoniak Szövetsége, Magyar-Palesztin, Magyar-Egyiptomi Baráti Társaság, Magyar-Lengyel Barátság Napjának megünneplése, stb.);
- A külképviseleteken a külföldi magyarok, valamint Magyarországon élt-tanult helyiek szervezeteivel közös rendezvények szervezése, rendszeres kapcsolattartás.
- Civil konferencia a magyar-szlovák kapcsolatokról 2008. december 9-én a Magyar Atlanti Tanács és szlovák partnerszervezete (Slovak Atlanty Commission) szervezésében Budapesten a minisztérium kezdeményezésére és támogatásával;
- „A szerb közösség jövője Koszovóban” című, a Project on Ethnic Relations civil szervezet által szervezett fórum a minisztérium és a svájci külügyminisztérium közös támogatásával;
- „Együtt – sokfélén” címmel 2008 májusában a kultúrák közötti párbeszéd európai éve alkalmából Magyarország európai uniós tagságának negyedik évfordulóját megünneplő parlamenti konferencia megrendezése Szili Katalin házelnök és Göncz Kinga miniszter elnöklétével. A mintegy 400 résztvevő – civil szervezetek, a tudományos élet és a média képviselői – a plenáris ülésen jeles közéleti előadók gondolatainak meghallgatását követően három témakörben rendezett panel-beszélgetésen vitatták meg a közép-európai és a magyar identitás témáját különféle aspektusban;
- Civil hid építés: A 2008 folyamán lebonyolított „civil újságírás” pályázat célja a lakosság széles körét elérő, újszerű formai elemekre épülő, tartós civil tartalomszolgáltatás és promóció támogatása volt. A hat nyertes, megvalósult projekt: az európai uniós lehetőségeket hallássérültek számára bemutató honlap, virtuális tanácsadás, blog; ifjúsági online rádió műsorainak támogatása; webkampány környezetvédelmi tematikájú honlap népszerűsítésére; portál létrehozása helyi közösségi civil szervezetek online megjelenésének biztosítására; blog, amelyen hírességeket szólaltatnak meg az EU-csatlakozással kapcsolatos személyes élményeikről; honlap fejlesztés uniós tematika frissítésére;

- Az Igazgatási Partnerség Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Évéhez kapcsolódó, civil szervezetek és helyi közösségek akcióit támogató projekt keretében meghirdetett „Tedd oda magad is” elnevezésű pályázat célja a már megvalósult sikeres projektek, módszertanok elterjesztése az ország más régióiban, valamint új, eltérő kulturális háttérű csoportok által közösen megvalósítandó tevékenységek támogatása. A 2008. évi kiírásra érkezett pályázatok nyertesei 2009-ben valósítják meg programjukat;
- A hazánk NATO-tagságának tízéves évfordulójáról való méltó megemlékezésre kiírt KüM pályázat nyertes civil szervezete, a TIT Hadtudományi és Biztonságpolitikai Közhasznú Egyesülete (TIT HABE) számára lehetővé tette annak, hogy a szervezet vezetői, valamint a pályázat keretében szervezett középiskolai diákvetélkedő csapatai részt vehessenek a 2009. március 12-én a Parlamentben rendezett ünnepi konferencián. Göncz Kinga külügyminiszter 2009. április 9-én hivatalában találkozott a diákvetélkedő döntős csapatainak tagjaival;
- Szakmai rendezvények és konzultáció szervezése a hazai gazdasági-érdekvédelmi szervezetek, vegyes kamarák között;
- Együttműködés a Regional Environmental Center éves nagyköveti tájékoztatójának lebonyolításában;
- KüM részvétel a MeH-MTA stratégiai kutatási projektek szakmai koordinációjában;
- Külügyminisztériumi Nyílt Nap szervezése (2008);
- Civil szervezetekkel közösen szervezett konzuli megelőzési kampányok, külföldön bajbajutott magyar állampolgárok megsegítése esetén;
- A Magyar Közúti Fuvarozók Egyesületének tájékoztatása az utazás és szállítás biztonsága területén a külföldi közúti forgalmat érintő jelentősebb korlátozások (kamionforgalom korlátozása, sztrájkok, útelzárások) esetén;
- A Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetségével való együttműködés, egyeztetés és tájékoztatás egyes országok és térségek biztonsági besorolásának megváltoztatása kapcsán;
- Általános konzuli tájékoztatás: utazási tanácsok és konzuli közlemények; a konzuli segítségnyújtást igénylő válsághelyzetekben (szóvivő, honlap, levelezés); a magyar állampolgárok külföldi utazását és tartózkodását, valamint a külföldiek beutazását érintő szabályokkal kapcsolatosan;
- A Külügyminisztériumban működő, a közösségi szabályok helytelen hatósági alkalmazása miatt keletkezett viták rendezését segítő európai SOLVIT hálózat magyarországi irodája több mint száz esetben segített az elmúlt évben az állampolgároknak és a vállalkozásoknak. A SOLVIT olyan esetekben tud segítséget nyújtani, amikor egy tagállam hatósága az Unió belső piacára vonatkozó szabályokat megsérti, vagy éppen késedelmes, lassú ügyintézással hozza nehéz helyzetbe ügyfelét.
- A Külügyminisztérium 2008. május 30-án nemzetközi konferenciát szervezett „Az EU költségvetésének jövője” címmel, közös szervezésben a Bizottság Delegációjával és a GKI-vel. A konferencián mind az előadók, mind a hallgatóság soraiban képviselték magukat kormányzati és nem-kormányzati szakértők, kutatók Magyarországról és más tagállamokból egyaránt.
- A Brit Nagykövetség kezdeményezésére 2008. szeptember 16-án a Külügyminisztérium részt vett a „Making Europe More Competitive” („Európát még versenyképesebbé tenni”) című szeminárium megszervezésében. Itt mind az előadók, mind a meghívottak között a kormányzati és a nem-kormányzati szféra egyaránt képviseltette magát.

II. FEJEZET

A CIVIL PÁRBESZÉD MEGVALÓSÍTÁSA A VÉLEMÉNYEZÉSI, DÖNTÉS-ELŐKÉSZÍTÉSI FOLYAMATOKBAN, VALAMINT AZ EHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZRENDSZER FEJLESZTÉSE.

A beszámolási időszakban a Külügyminisztérium civil kapcsolati munkájának legfontosabb eredménye, hogy megteremtette a külpolitika szakágazatai szerinti strukturált ágazati párbeszéd folytatásához szükséges kereteket. Egyrészt miniszteri utasítással létrehozta a Külügyminisztérium Civil Koordinációs Bizottságát, másrészt eredményes lépéseket tett a társadalmi (strukturált) párbeszéd szabályainak megalkotása érdekében.

A civil cselekvési terv II./a pontja:

„Megteremti a külpolitika szakágazatai szerinti strukturált ágazati párbeszéd feltételeit és eszközrendszerét.

- **Biztosítja annak eljárási, szervezeti és technikai feltételeit, hogy a minisztérium tevékenységéhez kapcsolódó civil szervezetek a tárcaszintű döntés előkészítés folyamatában, valamint a minisztériumi jogalkotás folyamatában formalizált keretek között működhessenek, megalkotja a civil párbeszéd strukturált rendszerét és eljárási szabályait.**

Határidő: 2009. március 31.

A szakfőosztályok munkájában való közvetlenebb, illetve a véleményezésben való hatékonyabb civil részvétel lehetőségének megteremtése érdekében a civil cselekvési terv által kitűzött cél azoknak az eljárási szabályoknak a létrehozása, amelyek lehetővé teszik, hogy a civil szervezetek előre kiszámítható módon bekapcsolódhassanak a minisztérium egyes főosztályainak döntés előkészítő munkájába. A döntéshozatal előtti folyamatba való bekapcsolódás lehetőségének megszervezése, a különböző hatáskörű és eltérő tevékenységű szakfőosztályok tekintetében, csak az un. *mozaik elv* érvényesítésével lehetséges. Ennek értelmében, minden szakfőosztály maga határoz a saját civil kapcsolati tevékenységéről, maga azonosítja a tevékenységéhez kapcsolódó civil szervezeti kört és velük együttesen, maga határozza meg azokat az eljárási szabályokat, amelyek az adott terület célkitűzéseire és karakteréhez igazodva biztosítják az indokolt, aktív, döntés előtti civil véleménynyilvánítási, illetve visszacsatolási módszereket. A Külügyminisztériumban a döntés előkészítési folyamatokba való civil bekapcsolódásra – tekintettel a tárca sajátos hatáskörére, illetve a civilekkel közös döntés előkészítés klasszikus területének mondható jogalkotás ritka előfordulására – elsősorban a stratégiák kialakításakor, nagyobb ívű politikák, hosszabb távú döntések elfogadásakor látunk lehetőséget.

A Külügyminisztérium civil kapcsolati munkájának legfontosabb eredménye, hogy megteremtette a külpolitika szakágazatai szerinti strukturált ágazati párbeszéd folytatásához szükséges kereteket. Miniszteri utasítással (11/2008. (HÉ 53.) KüM utasítás) létrehozásra került a Külügyminisztérium Civil Koordinációs Bizottsága. A miniszter elnöklétével működő Bizottságnak minden olyan szakfőosztály vezetője a tagja, amely civil kapcsolati munkát folytat. A Bizottság célja a szervezeti egységek magas szintű képviselete, ajánlások megfogalmazása a Civil Cselekvési Terv prioritásai nyomán. A Bizottság titkárságát a Kommunikációs és Közkapcsolati Főosztály adja, és a *mozaik elvnek* megfelelően feladata a minisztériumon belül a különböző szervezeti egységek civil kapcsolati munkájának koordinálása.

A 2008 decemberében létrehozott civil koordinációs bizottság 2009 márciusában kezdte meg működését a miniszter elnöklétével. Életre hívása teremtette meg annak lehetőségét, hogy a civil kapcsolati munkában érintett szervezeti egységek vezetői minisztériumi szinten koordináltan építhessék saját civil szervezeti kapcsolataikat, saját eljárási módszereiket, konzultációs mechanizmusaikat. A Bizottság tevékenysége folytán a minisztérium civil kapcsolati munkája szakmaibbá, láthatóvá, minisztériumi szinten kommunikálhatóvá válik.

A Bizottság 2009. márciusi első ülésén elfogadott ajánlása értelmében a véleményezési, döntés-előkészítési folyamatokban a civil párbeszéd megvalósítása érdekében minden szakfőosztály feladatokat vállal a saját területén. Az elfogadott ajánlás értelmében a szakfőosztályok 2009. évre tett vállalásai lehetővé teszik a minisztérium és a civil társadalom közötti szakmai párbeszéd fejlődését, bizonyos esetekben eljárási, szervezeti és technikai szabályainak megállapítását. Mindezek elősegítik, hogy a minisztérium tevékenységéhez

kapcsolódó civil szervezetek a tárcaszintű döntés előkészítés folyamatában, valamint a minisztériumi jogalkotás folyamatában formalizált keretek között működhessenek, illetve, hogy létrejöhessenek a minisztérium civil szervezetekkel folytatott párbeszédének eljárásjogi szabályai. A minisztériumban a strukturált párbeszéd megvalósulásának támogatása céljából kidolgozásra került egy segédanyag, amely a szervezeti egységeket támogatta abban, hogy összesítsék a strukturált párbeszéd célkitűzéseivel kapcsolatban 2009-re vállalt, illetve a hosszabb távon tervezett tevékenységeiket.

- **Létrehozza és működteti a tárca civil koordinációs bizottságát, amely a főosztályok civil ügyekkel foglalkozó szakembereit fogja össze.
Határidő: 2008. szeptember 30.”**

11/2008. (HÉ 53.) KüM utasítással létrehozott Külügyminisztérium Civil Koordinációs Bizottsága (Lásd: az előző pontban).

A civil cselekvési terv II./b. pontja:

A gyors és tömeges információ-áramlás, valamint interakció érdekében fejleszti az elektronikus információáramlást. Ennek keretében

- **Együtműködik a kormányzati civil információs portál üzemeltetésében
Határidő: A kormányzati civil információs portál létrejöttét követően (várhatóan 2008. április 30) folyamatos**

A Külügyminisztérium együtműködik a kormányzati civil információs portállal, eljuttatja a releváns információkat (civileket érintő nemzetközi és EU-s hírek, pályázati kiírások) az SZMM által működtetett www.civil.info portálra.

- **A KüM központi honlapján növeli a civil szervezeteknek szóló információkat
Határidő: folyamatos**

A minisztérium honlapja a civil kapcsolatokra vonatkozó megjelentetett információk tekintetében mind tartalmilag, mind formailag megújult. A központi honlapon új civil vonatkozású menüpontok kerültek kialakításra: magyar- finn ifjúsági csereprogram, civil hírlevél, illetve előkészület alatt van a külképviseletek fogadó államokra vonatkozó összesített civil kapcsolati listája is. A honlapon tartalmi bővülést jelent, hogy a külképviseletek civil vonatkozású hírei olyan mértékben gyarapodnak, hogy terjedelmi okok miatt nem illeszthetők be teljes mértékben az on-line hírlevelekbe, így ezek a hírek mind a központi honlapon, mind a külképviseletek saját honlapjaiban megjelennek (<http://www.kulugyminiszterium.hu/kum/hu/bal/Kulugyminiszterium/kozkapcsolatok/Hirek/>).

- **Általános tájékoztatót készít a diplomácia alapfogalmairól, a külpolitikai intézményrendszer működéséről, amit a KüM honlapján - közzétesz.
Határidő: 2009. március 31**

A diplomácia alapfogalmairól, a külpolitikai intézményrendszer működéséről szóló általános tájékoztató előzetes szakmai anyaga elkészült, szakmai véleményezése megkezdődött. Ugyanakkor a projekt sajnálatos módon csúszik az eredeti ütemezéshez képest, amelynek egyik oka, hogy az eredetileg tervezett megjelenítési mód (elektronikus tananyag) a jelenlegi költségvetési lehetőségek miatt felülvizsgálandó.

- **Civil hírlevelet ad ki**

Határidő: folyamatos, minimum negyedévi megjelenés

A Külügyminisztérium évente min. négy alkalommal jelenteti meg civil on-line hírlevelét. A hírlevél a legfontosabb külpolitikai események mentén tájékoztatást nyújt a Külügyminisztérium politikai tevékenységéről, továbbá összegezi mindazokat az információkat, amelyek a Külügyminisztériummal kapcsolatban álló civil szervezetek számára értékesek, illetve amelyek elősegítik a kapcsolattartást, a közös fellépést, illetve a civil szervezetek egymás közötti kapcsolat építését. A hírlevél folyamatos tartalmi fejlesztés alatt áll, elsősorban a külképviseletek és a központ egyre bővülő civil tevékenysége következtében. A hírlevelet több mint 3500 címre juttatjuk el, egyre bővülő terjesztéssel, köztük nem csak civil szervezetek, hanem minden hazai önkormányzat részére is. A hírlevélre bárki feljelentkezhet, és a honlapon is elérhetővé tesszük annak tartalmát. A civil hírlevél a minisztérium civil kommunikációjának egyik leghatékonyabb eszköze. A tartalmi fejlődést mutatja, hogy szemben a hírlevelek korábbi éveiben általános, elsősorban kommunikációs jellegű tartalmával, a beszámolási időszakban egyre több kérés, felhívás vonatkozik az érdemi civil partnerkeresésre, illetve a nemzetközi együttműködésre.

- **Fejlesztí a Külügyminisztérium civil adatbázisát**

Határidő: folyamatos

A Külügyminisztérium civil adatbázisa nyitott, bármely civil szervezet bejelentkezhet. Az adatbázis továbbá hozzáférhető a honlapunkon, ahol a szervezetek tevékenységük szerint kereshetőek

(<http://www.kulugyminiszterium.hu/kum/hu/bal/Kulugyminiszterium/kozkapcsolatok/Civil+szervezetek/>). Az adatbázis az adatok elérhetőségével megkönnyíti a szakmai főosztályok civil kapcsolati munkáját, valamint az abban szereplő civil szervezetek kapcsolatépítését. Természetesen a KüM szakmai munkája nem korlátozódik az adatbázisban szereplő partner szervezetekkel való kapcsolattartásra, mivel szakmai főosztályainak és külképviseleti hálózatának civil kapcsolati hálója nagyságrendileg nagyobb partneri kört képvisel. Mégis, az adatbázis által meghatározott partneri kör olyan értelemben előnyt élvez a többi civil szervezethez képest, hogy adataik rendelkezésre bocsátásával garantált lett, hogy minden releváns információhoz hozzájutnak a hírlevél, a meghívók továbbítása által. Az ennek a körnek szervezett rendezvényeken kialakított személyi kapcsolatok közvetlenebb és hatékonyabb információáramlást, és együttműködést biztosítanak.

- **Működteti a Közkapcsolati levelezőrendszert, amely alkalmas a beérkező érdemi, szakmai javaslatok fogadására és kezelésére.**

Határidő: folyamatos”

A civil vélemények fogadására többek között a Közkapcsolati Iroda kezelésében lévő közkapcsolati levelezőrendszer, továbbá a hagyományos levelezés szolgál. A Külügyminisztériumba érkező minden megkeresés a legmagasabb szakmai szinten kerül megválaszolásra, az érdemi szakmai javaslatok továbbításra kerülnek a szakmai szervezeti egységekhez. Szintén – a lehető legmagasabb szinten – gyakorlatilag minden, személyes meghallgatásra irányuló civil megkeresésre, konzultációs igény kielégítésére sor kerül.

Jó példák a II. fejezetben(Strukturált párbeszéd) vállaltak végrehajtására:

- A minisztérium részt vett a Társadalmi Egyeztetés Eljárási Normarendszere (TEEN) programban. A civil szervezetekkel közösen lefolytatott TEEN program eredményeit a minisztérium beépítette a

strukturált párbeszéd iránti munkájába, elsősorban a szakfőosztályok számára kidolgozott szakmai segédanyag összeállítása során;

- Kiutazási tervek, fogadási tervek egyeztetése – pl. magas szintű kiutazások esetén a helyi magyarság szervezeteivel történő találkozó az amerikai kontinensen, civil delegált kiküldése (pl. 2008. október: Kanadai Frankofónia csúcs Sólyom László elnök helyett Prof. Szabó Miklós vett részt, civil körből.);
- Magas szintű látogatások előkészítése során közös gondolkodás az adott relációban érdekelt, szaktudással, tapasztalattal rendelkező civilek bevonásával. A találkozók célja a kétoldalú kapcsolatok perspektíváinak felvázolása, az együttműködés bővítési lehetőségeinek azonosítása. A megbeszélés során célunk az olyan érdekek és szemléletmódok becsatornázása a kapcsolatfejlesztési tevékenységbe, amelyek eltérnek a szokásos államigazgatási rendtől és logikától. 2008-ban svéd, német és holland relációkban valósult meg ilyen jellegű találkozó;
- Magas szintű látogatások alkalmával lehetőség a civil szervezetek bemutatkozására (magyar- finn miniszterelnöki látogatás során a magyar- finn ifjúsági csereprogram első résztvevői, valamint magyar és finn civil végrehajtói számára személyes találkozó szervezése a miniszterelnökkel, és sajtó előtt történő megjelenés);
- Külképviseltek lobbi tevékenységénél civil szervezetek érdekeinek megjelenítése. (Pl. IPA, az EU által nyújtott támogatások reformjának keretén belül. A 2007 előtti különböző előcsatlakozási támogatásokat (Phare, CARDS, ISPA, SAPARD) a 2007-13-as pénzügyi időszakban az összevont új előcsatlakozási eszköz, az IPA (Instrument for Pre-accession Assistance) váltotta fel. Az IPA által kedvezményezett országokban található külképviseltek az előzetes lobbi-tevékenységben civil érdekeket is érvényesítettek);
- Bilaterális környezetvédelmi konfliktus kapcsán az érintett civil szervezettel való egyeztetés (pl. a heiligenkreuzi hulladékégető kapcsán személyes találkozó a Pronas környezetvédelmi NGO képviselőjével);
- Egyeztetés a határon túli magyar szervezetekkel a vízumszabályozás és a kishatárforgalmi rezsim területén. A vízumeljárásban 2008. augusztus 1-jétől bevezetett új támogató dokumentumok ügyében egyeztetésekre került sor pl. a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséggel és az Ukrán Magyar Demokrata Szövetséggel. E stratégiai együttműködés keretében Ukrajnában a határon túli magyar szervezetek arra jogosult vezetői igazolhatják a Magyarországra utazás anyagi feltételeinek meglétét, ezt a magyar hatóságok elfogadják a vízumkérelemnél;
- Hivatalos együttműködési megállapodás a Menedzserek Országos Szövetségével, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségével, a Joint Venture Szövetséggel, és a Munkáltatók Országos Szövetségével;
- Kiemelt civil partnerségi együttműködés a Tudományos és Technológiai Alapítvány – bilaterális TÉT együttműködések kezelése;
- Szoros együttműködés az Afrikáért Alapítvánnyal pl. orvosi táskák kijuttatásában, illetve az Afrikai-magyar Egyesülettel, személyes konzultációk;
- A minisztérium és a civil társadalom részvételével folytatott közös akciók fő területe, a nemzetközi fejlesztési együttműködés. Tekintélyes magyar civil szervezetek olyan térségekben vannak jelen, ahol nemzetközi fejlesztések folynak, így fontos tény, hogy pl. Afganisztánban nem csak a magyar katonák, hanem civil szervezetek is jelen vannak. A nemzetközi fejlesztési és humanitárius projektek főként civil szervezetekkel együttműködésben valósulnak meg. A NEFE Társadalmi Tanácsadó Testülete is civil részvétellel működik. A Társadalmi Tanácsadó Testülete tagjai a magyar társadalom különböző szegmenseit képviselő elismert és a NEFE-ben valamilyen módon érintett személyek, akik társadalmi munkában látják el feladatukat. A Testület alapvető célja, hogy az állami politikaformáló és végrehajtó struktúrák mellett létrejöjjön egy olyan reprezentatív konzultáns és tanácsadó szervezet, amely javaslatokat tesz a NEFE tevékenység valamennyi területén, segít összehangolni a társadalom különböző képviselőinek álláspontját a NEFE tevékenységben és erősíti a NEFE tudatosságot mind a politikai döntéshozók, mind a közvélemény körében;
- A Nemzetközi Fejlesztési Együttműködés keretében a minisztérium kéthavonta rendszeres konzultációs fórumot tart a HAND Szövetséggel, ahol megvitatják az együttműködés aktuális kérdéseit. Emellett több tárgyban ad hoc megbeszélésekre is sor kerül, valamint tájékoztatásra vagy véleményezésre rendszeresen megkapják a szakfőosztály által készített, őket érintő tervezeteket;
- A Nemzetközi Fejlesztési Együttműködésben a HUN-IDA Magyar Nemzetközi Fejlesztési Segítségnyújtási Kht. mint végrehajtó szakintézmény látja el: a Magyarországra érkező delegációk szakmai továbbképzésének, valamint a partnerországokban végrehajtott képzéseknek a szervezését és lebonyolítását; valamint a NEFE pályázatás előkészítésében és végrehajtás ellenőrzésében való közreműködés feladatait.
- Annak érdekében, hogy a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv rendelkezéseit megfelelően és következetesen, az irányelvben előírt határidőre lehessen végrehajtani, az

irányelv átültetését koordináló Külügyminisztérium *széles körű konzultációkat és koordinációt* folytatott nem csak a magyar közigazgatásban és a szakmai és érdekképviselői szervekkel, hanem az Európai Bizottsággal is. A közvéleményt, illetve az irányelv által leginkább érintett személyi kört, a vállalkozókat érintő, az irányelvből fakadó jogok, illetve az abból eredő kötelezettségek megismertetése érdekében számos hazai konzultációt, illetve előadást is tartottunk, illetve közreműködtünk tájékoztatók elkészítésében: A Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával együttműködve a „Vállalkozók Európában” sorozat részeként közreműködtünk a „Szolgáltatási irányelv az Európai Unióban” című kiadvány elkészítésében, illetve a területi kereskedelmi és iparkamarák szervezésében számos előadás tartásával ismertettük a szolgáltatási irányelv hazai végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket. Az európai munkavállalókat tömörítő Business Europe, illetve az európai érdekképviselői szerveket tömörítő Eurochambers számára a Gyáriparosok Országos Szövetsége, illetve a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara közreműködésével tájékoztatót adtunk az irányelv hazai végrehajtásáról. 2008. június 24-én a Europe Direct Tájékoztató nap keretében ismertettük az irányelv legfontosabb rendelkezéseit és hazai végrehajtásának kérdéseit. Az Önkormányzati Minisztériummal együttműködve összefoglalókat készítünk az Önkormányzati Tájékoztató című internetes portál számára, hasznos információkat szolgáltatva a helyi önkormányzatok, illetve jegyzők számára az irányelv alkalmazásával kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról. Fentiekén túlmenően a Külügyminisztérium külső honlapján folyamatosan ismertetjük a szolgáltatási irányelvvel, illetve annak hazai végrehajtásával kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. A honlapon szereplő információkat a jövőben is folyamatosan frissítjük, aktualizáljuk.

III. FEJEZET

A civil cselekvési terv III./a. és c. pontjai:

„A társadalmi szervezetek nemzetközi szerepvállalásának segítése

A külképviseleti hálózat működtetésével hozzájárul a civil szervezetek nemzetközi kapcsolatrendszerének fejlesztéséhez. Ennek keretében a külképviseletek

- **szélesítik saját nem-kormányzati szervezetekkel való kapcsolatrendszerüket**
- **feltárják a civil társadalom működésének fő területeit**
- **kapcsolati listát hoznak létre**
- **ápolják a civil kapcsolataikat**
- **megkeresésre a Közkapcsolati Iroda közvetítésével a nemzetközi kapcsolatokat kereső civil szervezeteknek információkat szolgálnak a fogadó ország civil szervezeteiről**
- **civil rendezvényeket szerveznek**

Határidő: folyamatos

A Külügyminisztérium civil társadalommal kapcsolatos legnagyobb kihívása a modern diplomácia egyik legfontosabb jellemzőjének, az ún. „public diplomacy” feltételeinek és gyakorlatának megteremtése. A nemzetközi színtér többszereplős: a hagyományos tagok, az államok, nemzetek mellett számos újabb szereplő vesz részt intenzíven a nemzetközi kapcsolatok építésében – ilyenek a gazdasági szereplők és a nemzetközi szervezetek mellett a civil szervezetek is. A Külügyminisztérium civil kapcsolati munkájának elsődleges célja Magyarország hatékony nemzetközi érdekérvényesítése.

A Külügyminisztérium ágazati cselekvési tervének egyik fő célkitűzése a társadalmi szervezetek nemzetközi szerepvállalásának segítése. Ennek a célnak az elérése érdekében tájékoztató, együttműködési, és támogatási tevékenységet folytat.

A civil szervezetek nemzetközi kapcsolatrendszerének egyik fő eszköze a külképviseleti hálózat működtetése. A hagyományos külképviseleti feladatok elsősorban a kulturális, tudományos, oktatási jellegű tevékenységek révén kapcsolódnak, illetve épülnek

civil szervezetekkel való együttműködésre. Ugyanígy általánosnak mondható a külképviseletek civil tevékenységében a helyi magyarság szervezeteivel való együttműködés, azok munkájában való részvétel. Ezen túlmenően azonban a külképviseletek szakmai munkája – ideértve a civil kapcsolatainak módját és jellegét – nem általánosítható. Fő formái a kapcsolatépítés, a társadalmi szervezetek közötti kapcsolatfelvétel elősegítése, a nagykövetségek által kezdeményezett civil együttműködések: közös gondolkodás, uniós pályázatokban való részvétel elősegítése, a fogadó országok meghatározó- és ernyő szervezeteivel való kapcsolatépítés, közös évfordulós megemlékezések, partnerkapcsolatok szervezése, a magyar fejlesztési együttműködési projektek. A külképviseletek civil tevékenységéről szóló rendszeres tájékoztatás elérhető a minisztérium honlapján. A külképviseletek civil kapcsolatrendszerének feltérképezése és nyilvánosságra hozatala megkezdődött, a folyamatosan bővülő listát szintén elérhetővé tesszük a KüM honlapján a közkapcsolatok menüpont alatt.

A nemzetközi társadalmi szerepvállalás másik eszköze a pályázati úton nyújtott támogatás. A Külügyminisztérium, a költségvetési- és a jogi lehetőségek függvényében, biztosítja a civil szervezetek nemzetközi tevékenységének támogatását, illetve a nemzetközi együttműködést.

Úgy a nagykövetségek civil kapcsolati munkájának, mint a támogatási tevékenységnek határt szabnak a mindenkori költségvetési- és kapacitásbeli lehetőségek. A minisztérium által 2008-ban civil támogatásra fordítható anyagi keretek 2008-ban (830 millió Ft.), valamint a külképviseletek folyamatosan szűkülő létszáma jelentősen hozzájárult a fejlesztési elképzelések és a gyakorlati lehetőségek közötti különbséghez. A támogatási elvek egységesítése, és a pályázati rendszer fejlesztése érdekében a minisztérium 2008-ban önálló szervezeti egységet hozott létre (Pályázattási Osztály).

Tekintettel a pénzügyi korlátokra, a civil szervezetek nemzetközi szerepvállalását a minisztériumon kívüli, egyéb nemzetközi pályázati lehetőségekről történő civil tájékoztatással is támogatjuk. Az esetenként 100-150 civil szervezetet is vonzó rendezvényeken bemutatásra kerülnek azok a pályázati lehetőségek, amelyek elősegítik a civil nemzetközi programok szaporodását.

**A Külügyminisztérium, a költségvetési- és a jogi lehetőségek függvényében, a Demokrácia-előirányzatából finanszírozott projektek végrehajtása során továbbra is biztosítja a civil szervezetekkel való együttműködést.
Határidő: Folyamatos”**

A Külügyminisztérium 2008-ban összesen 830 millió forintot fordított civil támogatásra.

Jó példák a III. fejezetben (Nemzetközi szerepvállalás támogatása) vállalt feladatok végrehajtására

- A külképviseleti hálózat aktív részvétele a civil szervezetek nemzetközi kapcsolatrendszerének fejlesztésében;
- A Külügyminisztérium nyugat-balkáni külpolitikájának jelentős, Európa-szerte ismert és elismert eszköze az ún. Szegedi Folyamat, magyar-ukrán, illetve keleti szomszédsági viszonylatban pedig a Nyíregyházi Kezdeményezés. Hagyományosan mindkét kezdeményezéshez jelentős szakmai és pénzügyi támogatást nyújtunk az 1999-ben Szeged városa által alapított „Esély a Stabilitásra Közalapítvány” (Szegedi Folyamat), illetve a 2003-ban Nyíregyháza városa és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlése által alapított Euroclip-Eurokapocs Közalapítvány (Nyíregyházi Kezdeményezés) révén. Mindkét közalapítvány tevékenysége civil kezdeményezések és szervezetek projektjeinek finanszírozására irányul, a határ-menti együttműködés fejlesztése érdekében. 2008-ban mindkét közalapítványt kiemelten támogattuk a „Kelet- és délkelet-európai kormányzati stratégia

végrehajtása és a határon túli magyar kapcsolatok” c. fejezeti kezelésű előirányzat terhére. Ugyanezen évben az előirányzat keretére meghirdetett pályázaton mintegy 20 további civil szervezetet és kezdeményezést támogattunk, a fenti kormányzati stratégiában megfogalmazott célok megvalósítását előmozdítandó;

- Magyar-Finn Ifjúsági Csereprogram anyagi és szakmai támogatása;
- A minisztérium civil támogatási tevékenységének hatékonyabbá és egységesebbé tétele érdekében az egységes pályázatkezelő egység, a Pályázatkezelési Osztály létrehozása;
- A Nemzetközi Visegrád Alap nemzetközi témájú pályázati lehetőségeiről szóló tájékoztató megszervezése (2009. február);
- A Nemzeti Civil Alap nemzetközi témájú pályázati lehetőségeiről szóló tájékoztató megszervezése (2009. március);
- A külképviseletek a Közkapcsolati Iroda közvetítésével a nemzetközi kapcsolatokat kereső civil szervezeteknek információkat szolgáltatnak a fogadó ország civil szervezeteiről, segítenek a nemzetközi partnerkeresésben, információkat továbbítanak a fogadó állam civil szervezeteiről hazánkba;
- A civil szervezetek nemzetközi szerepvállalásának fontos vetülete a Nyugat-Balkán országai euróatlanti integrációs törekvéseinek támogatása. A tárgydőszakban a kiemelt célországok Horvátország (ahol 2005-2008. között NATO-kontaktnagykövetségi (CPE) szerepet töltöttünk be), Montenegró (ahol 2009 januárja óta töltünk be CPE-feladatot), valamint Szerbia voltak. Az események közül kiemelendő, hogy Gyarmati István, a Demokratikus Átalakulásért Központ elnöke 2008 decemberében a KüM támogatásával vett részt és tartott előadást a Jefferson Intézet podgoricai irodája által szervezett NATO-szemináriumon;
- A podgoricai NATO-kontakt nagykövetségi szerepvállalás egyik kiemelt célja a célországban működő nem-kormányzati szervezeteknek a NATO-val kapcsolatos ismeretterjesztés terén folytatott tevékenységének támogatása, és a magyar civil szervezetek ebbe történő bekapcsolódása. E célkitűzés tételelesen szerepel a podgoricai magyar NATO CPE-szerepvállalásra vonatkozó, a BPNF által készített munkatervben is;
- A civil szervezetek igénye alapján a minisztérium támogatja az Európai Bizottság pályázatán nyertes nemzetközi fejlesztéssel foglalkozó civil szervezeteket az önrész biztosításában;
- Afganisztánban a Baghlan Tartományi Újjáépítési Csoport (PRT) keretében folyó nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység végrehajtását jelenleg a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat és a Baptista Szeretetszolgálat, valamint a Demokratikus Átalakulásért Intézet végzi. A PRT 2008-2009. évi fejlesztési irányelveinek kialakítása is civil szervezetekkel egyeztetve történt.

Budapest, 2009. május